

at undervise mig i Mergling og deslige Sager, forøvrigt skal jeg hellerikke nærmere gaae ind herpaa, da jeg ikke troer, at det er Sager, som det er værd her at disputere om, og jeg har heller ikke derfor omtalt det; jeg skal kun tillade mig med Hensyn til hvad han sagde om Garnisonslivet at bemærke, at det er en tvungen Sag. Der er, naar en Sag skal ordnes, stor Forskiel paa, om den da kan ordnes saaledes, at man kan blive fri for en Byrde, eller ikke.

Hvad angaaer de Dtringer, som den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 4de Valgkreds (Monrad) ansførte, da begyndte han med at sige, at det ikke forekom ham klart, enten jeg meente, at Landbo=Høiskolen skulde knyttes til et større Avlsbrug, eller om jeg blot vilde have, at den skulde ligge paa Landet. Da jeg før havde Ordet, omtalte jeg netop den store Bigtighed, som et større Avlsbrug har for en Landbo=Høiskole. Han spurgte mig ogsaa, hvad jeg meente, at Fordelen skulde være ved en saadan Avling; men det er jo ogsaa en Sag, der gaaer saaledes ind i Detaillen, at den ikke godt kan forhandles her; men jeg skal kun bemærke, at jeg meente, at naar der til Landbo=Høiskolen hørte et større Avlsbrug, skulde den mindste Deel drives som Forsøgsmark, og Resten skulde — for at bruge et Udtryk af den ærede Rigsdagsmand — drives, som vi andre Dødelige kunde drive den, og jeg indseer ikke, hvorfor det skulde være umuligt, at der i Danmark skulde kunne drives Avlsbrug af det Offentlige, uden at det blev slet drevet. Jeg har Erfaring fra andre Lande, jeg har selv besøgt Mønstergaarde i Kongeriget Sachsen, hvor der ikke er saa af dem og hvor der findes meget vel drevet Agerbrug. Jeg vil desuden henvise til de Landvæsens=Instituter, som have bestaaet, og til de dermed forbundne Avlsbrug, hvorved det har viist sig, at Avlsbruget har kunnet være vel drevet, om det ogsaa blev forestaaet af Bestyrere af Institutet. Naar jeg nævnedes Møglin, saa har jeg ogsaa derved besvaret den ærede Rigsdagsmands Udtryk, at Folk sygnede hen paa Landet; vi have Erfaringen fra Møglin; den bestod i mange Aar, og hverken den gamle Thaar eller hans Omgivelsers sygnede hen. Jeg

skal ikke tale om, at det ikke just er en stor Compliment, vi Landmænd faae af den ærede Rigsdagsmand, at Bidskabsfolk absolut maae sygne hen hos os. Den ærede Rigsdagsmand sagde, at jeg havde omtalt Sædeligheden og Moraliteten, og at der var Fare derfor, naar de unge Menneffer kom til Kjøbenhavn; det sagde jeg ikke, men jeg bemærkede kun, at mange Forældre vilde have Betænklichkeiten ved at sende deres Børn til Kjøbenhavn. Jeg skal derfor slet ikke gaae ind paa at besvare hans Dtringer om den Umoralitet, der finder Sted paa Landet, navnlig paa de store Gaarde. Naar han omtaler, at mange Landsbypræster faae stor Kjærlighed til Landlivet, saa kan det gjerne være, at mange Præster holde formegent af Landbruget, men jeg maa dog bemærke, at mellem de Landsbypræster, jeg kjender, er der dog saa, som ikke tillige holde meget af den Leveviis, hvortil de have været vant ved Bylivet og Universitetslivet, og jeg troer, at der er kun saa af dem, som saaledes have vænnet sig til Landlivet, at jeg selv vilde have eller raade Andre til at have dem til Forvaltere. Jeg maa beklage, at den ærede Rigsdagsmand ogsaa er lidt ubekjendt med Forholdene ved store Avlsbrug, siden den eneste Indvending, han har anført imod, at Bondesønner skulde komme paa Landbohojskoler, er, at naar de havde arbejdet strengt, f. Ex. tærsket, saa vare de uskikede til at tage Deel i Underviisningen. Paa de større Gaarde komme de aldrig til at bruge Pleisen, eller idetmindste saa sjældent, at det er aldeles undtagelsesviis. Han beklagede ogsaa, at Veterinairskolen vilde faae færre syge Heste til Behandling; men derimod gjorde han mig opmærksom paa, at naar man kommer udenfor Besterport, saa var der Køer, som ogsaa bleve syge; ja det er ganske vist, at der kan være Køer her i Omegnen, som ogsaa blive syge; men for det første maa man erindre, at i den nærmeste Omegn af Kjøbenhavn er forholdsviis ikke et saa stort Antal Dvægkreaturer som længere borte, da der paa mange Steder kun holdes det Nødvendige til Huusholdningsbrug, og Halmen bliver solgt. Dernæst maa man erindre, at naar en Veterinairskole bliver lagt ved Siden af Hovedstaden, saa har den paa den ene Side kun een By, og det en By, som